

Povestirea pe scurt la Moara cu noroc de Ioan Slavici

Actiunea nuvelei se desfasoara in a doua jumatate a secolului al XIX-lea, in zona Aradului, pe parcursul unui an, intre doua repere temporale cu valoare religioasa: de la Sfantul Gheorghe pana la Pasti.

Ghita, cizmar sarac, dar onest, harnic si muncitor, hotaraste sa ia in arenda carciuma de la Moara cu noroc, pentru a castiga rapid bani. Carciuma este asezata la rascruce de drumuri, izolata de restul lumii, inconjurata de pustietati intunecoase. O vreme, la Moara cu noroc, afacerile ii merg bine, iar primele semne ale bunastarii si ale armoniei in care traieste familia nu intarzie sa apara: Ghita traieste fericit alaturi de sotia sa, Ana si de cei doi copii, iar batrana, mama Anei, vegheaza la linistea familiei. Aparitia lui Lica Samadaul, seful porcarilor si al turmelor de porci din imprejurimi, tulbura echilibrul familiei. Din momentul aparitiei lui Lica, incepe procesul instrainarii lui Ghita fata de familie.

Din dorinta de a se imbogati, carciumarul se indeparteaza de Ana si devine treptat complicele lui Lica la diverse nelegiuiri: jefuirea arendasului, uciderea unei femei si a unui copil. Retinut de jandarmi, lui Ghita i se da drumul numai pe chezasie. Carciumarul se aliaza cu jandarmul Pinte, fost hot si tovaras al lui Lica, pentru a-i da in vileag pe Samadaul. Ghita nu este insa sincer fata de Pinte, deoarece ii ofera dovezi ale vinovatiei lui Lica, numai dupa ce isi poate opri jumatate din sumele aduse de acesta din urma.

La sarbatorile Pastelui, Ghita isi arunca sotia in bratele lui Lica, lasand-o la carciuma in compania Samadaului, in timp ce el merge sa-i anunte pe jandarm ca Lica are asupra lui banii furati. Dezgustata de lasitatea sotului care se instrainase de ea si de familie, Ana i se daruieste lui Lica. Cand se intoarce si realizeaza acest lucru, Ghita o ucide, iar el la randul lui este ucis de Raut, din ordinul lui Lica. Un incendiu provocat de oamenii lui Lica mistuie carciuma de la Moara cu noroc. Pentru a nu cadea viu in mainile lui Pinte, Lica se sinucide, izbindu-se cu capul de un copac. Singurele personaje care supravietuiesc sunt batrana si copiii.